

ناکامی در نجات نگین آبی آذربایجان، با وجود ۱۳ هزار میلیارد تومان هزینه

دریاچه ارومیه، قربانی مدیریت جزیره‌ای!

دبیر کار گروه ملی مخاطرات کشور در گفت‌وگو با «جوان»:

خشک‌شدن دریاچه ارومیه یک بحران منطقه‌ای نیست، بلکه تهدیدی جدی برای سلامت ۱۵ میلیون نفر است

■ تلاش‌ها ادامه دارد

به دنبال هشدارهای نگران‌کننده درباره احتمال خشکی کامل دریاچه ارومیه تا پایان تابستان، کار گروه ملی نجات دریاچه ارومیه، از استمرار تلاش‌ها برای احیای این پهنه آبی نیز سخن گفت. سعید عیسی پور، عضو دبیر خانه این کار گروه، سال جاری را از نظر اقلیمی «استثنایی» خواند و گفت: «کاهش ۳۰ درصدی بارش‌ها و افزایش دمای میانگین بین ۱/۵ تا ۲ درجه سانتیگراد، شرایطی کم‌سابقه را در حوضه آبریز دریاچه رقم زده‌است.» او ضمن دفاع از اولویت‌دهی به تأمین آب شرب شهرهای پایین‌دست سدها، این تصمیم را «جنتاب‌ناپذیر و انسانی» دانست.

عیسی پور با رد برخی اظهار نظری‌ها «غیر کارشناسی» درباره خشک‌شدن کامل دریاچه ارومیه تا پایان تابستان، که به‌زعم او تنها به بزرگ‌نمایی بحران می‌پردازند، اظهار داشت: «احیای دریاچه ارومیه یک فرآیند تدریجی اما پایدار است.» او از اقدامات انجام‌شده مانند انتقال بخشی از حق آبه از سد کانی سیب، اجرای سیستم‌های آبیاری نوین، و بهره‌گیری از فناوری‌های پیش لحظه‌ای به عنوان در حوضه آبریز و عدم تأمین حق آبه دریاچه در سال آبی جاری عنوان شده‌است. متأسفانه این وضعیت بحرانی، زنگ خطری جدی برای اکوسیستم منطقه، سلامت ساکنان اطراف و آینده منابع طبیعی کشور محسوب می‌شود.

۵۰۰ آمبولانس و هزار و ۸۰۰ نیروی اورژانس کم داریم؛ این آماری است که اواخر سال گذشته از سوی رئیس سازمان اورژانس استان تهران اعلام شد؛ در وضعیت اورژانسی در بخش فوریتهای پزشکی را به تصویر بکشد. ماجرا به همین جا ختم نمی‌شود و در کنار کمبود، ۴ هزار دستگاه آمبولانس‌های موجود فرسوده‌اند و بالای ۱۷سال سن دارند. بدیهی است که نگهداری از این خودروهای فرسوده خودش هزینه زیادی را به بدنه فوریتهای پزشکی کشور تحمیل می‌کند. البته بنا بود با یک تبصره در لایحه هفتم توسعه منابع مورد لازم برای رفع کمبود آمبولانس مورد نیاز کشور تأمین شود. این تبصره از تکلیف شرکت‌های تولیدکننده و واردکننده خودرو و موتورسیکلت برای اختصاص یک درصد از قیمت فروش خود برای خرید و تحویل آمبولانس و موتورانس همواره یکی از دغدغه‌های حوزه سلامت است و به بهرامی مجلس در برنامه هفتم پیشرفت؛ تمامی شرکت‌های تولیدکننده و واردکننده خودرو و موتورسیکلت مکلف شدند از سال دوم اجرای برنامه حسب مورد به ازای فروش هر دستگاه خودرو، ماشین‌آلات سنگین و سبک و موتورسیکلت، یک درصد از قیمت فروش خود را پس از گردش خزانه برای خرید و تأمین آمبولانس و موتورانس به نسبت

«اگر اعتباری از محل یک درصد فروش خودرو تخصیص پیدا کند تادو سال آینده مشکل آمبولانس‌ها رفع خواهد شد.» این جمله‌ای است که پاییز سال گذشته جعفر میعادفر، رئیس سازمان اورژانس کشور در حاشیه کنگلگ‌زنی ساختمان پایگاه اورژانس که ۲ شهری یک ولی عصر (عج) شهر قاین با بیان آن به اجرایی‌نشدن این قانون اشاره کرد. طبق ماده ۶۹ لایحه برنامه هفتم، توسعه از سال

سخنگوی قوه قضائیه:

پس از حمله به‌اوین

۲۷ زندانی همچنان فراری هستند

سخنگوی قوه قضائیه با اشاره به این موضوع که پس از حمله رژیم صهیونیستی به زندان اوین، همچنان ۲۷ زندانی فراری هستند، تأکید کرد: اگر این افراد خود را طی روزهای آینده معرفی نکنند، حتماً دستگیر خواهند شد. اصغر جهانگیر، سخنگوی قوه قضائیه، در پاسخ به پرسشی درباره نحوه رسیدگی قضایی به افراد بازداشت‌شده در پی تحولات اخیر و جنایات رژیم صهیونیستی اظهار داشت: افرادی که در جریان ناآرامی‌ها بازداشت شده‌اند، بسته به نوع اقدام و میزان همکاری‌شان، در چند دسته قابل تفکیک هستند.

جهانگیر توضیح داد: دسته اول کسانی هستند که به نوعی با جریان‌های دشمن در ارتباط بودند، اما پیش از بازداشت، خود را به نیروهای انتظامی، اطلاعاتی یا قضایی معرفی و ابراز ندامت کرده‌اند. این افراد مطابق با قانون و با بهر‌مندی از تخفیف‌های قانونی با آنها برخورد خواهد شد. وی افزود: دسته دوم مشمول ماده ۷۰ قانون مجازات اسلامی هستند. این ماده صراحت دارد که هر کس علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور اقدامی کند، اما پیش از تعقیب یا حین آن با مأموران همکاری مؤثری داشته باشد، می‌تواند از مجازات معاف شود یا تنها به جرم اصلی خود پاسخگو باشد.

سخنگوی قوه قضائیه در ادامه گفت: اما کسانی که به هشدارها و توصیه‌های قانونی دستگاه‌های اطلاعاتی، انتظامی و قضایی بی‌توجهی کرده و عملاً در مسیر و صف دشمن حرکت کرده‌اند، مشمول تخفیف نخواهند شد. با این افراد بر پایه عدالت اسلامی و در چارچوب دقیق قوانین، قاطعانه و بازدارنده برخورد خواهد شد.

جهانگیر تأکید کرد که احکام این دسته از افراد در آینده نزدیک صادر و در زمان مقتضی به اطلاع عموم خواهد رسید. وی خاطر نشان کرد: هیچ ممانعانی در برابر اقداماتی که امنیت ملی را تهدید می‌کند در کار نخواهد بود و دستگاه قضایی با قاطعیت مسیر اجرای عدالت را ادامه خواهد داد. سخنگوی قوه قضائیه در پاسخ به پرسشی درباره پیگیری‌های حقوقی در خصوص جنایات اخیر رژیم صهیونیستی و دولت امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران گفت: قوه قضائیه بارها اعلام کرده که با قاطعیت پیگیر مستندسازی و تعقیب حقوقی و قضایی این جنایات در سطح داخلی و بین‌المللی خواهد بود. البته این مسئولیت، امری مشترک میان دولت و قوه قضائیه است.

در ادامه، سخنگوی قوه قضائیه گفت: درباره اظهارات آقای کواکبیان، پرونده‌ای در دادرسای تهران به اتهام تشویش اذهان عمومی تشکیل شده که پس از انجام تحقیقات و بررسی، پرونده به دلیل عدم ارائه مستندات لازم توسط مدعی یا قرار جلب به دادرسی، کیفرخواست صادر شد و پرونده در تاریخ ۲۸ تیرماه برای رسیدگی به دادگاه ارسال شده‌است. وی گفت: در مورد ظیرونده هم در دادرسای تهران پرونده‌ای به‌اتهام تشویش اذهان عمومی تشکیل شده و این پرونده در مرحله انجام تحقیقات مقدماتی است؛ استعلام لازم از مجلس اخذ شده که محض اینکه پاسخ لازم از مجلس گرفته شود، اقدامات کافی و تکمیل پرونده انجام خواهد شد. وی ادامه داد: تحت‌الاسلام صدیقی در حال حاضر هیچ گونه مسئولیت قضایی و اداری در قوه قضائیه ندارد و صرفاً از سال ۹۲ تاکنون به عنوان مشاور رئیس قوه قضائیه انجام وظیفه می‌کند، بنابراین از این بابت شائبه‌ای در پرونده مربوط به خانواده این شخص ایجاد نخواهد شد، چراکه مسئولیت قضایی و اداری متوجه وی نیست.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا زندانیانی که پس از حمله رژیم صهیونیستی از این زندان فرار کردند، قضائیه‌ایم و وظیفه‌ی ما چیست، گفت: در جریان حمله ۷۵ نفر از زندانیان از زندان خارج شده بودند و اطلاعی از ایشان نبود، تاکنون ۴۸ نفر از خودشان بازگشتند یا دستگیر شدند و ۲۷ نفر که باقی‌ماندند در صورتی که حاضر نشوند و خودشان را معرفی نکنند، حتماً طی روزهای آتی دستگیر خواهند شد. در بین این ۲۷ زندانی فراری، هیچ‌کدام از جواسیس یا زندانیان یا جرائم امنیتی یا جرائم مدیه دیده نمی‌شود.

اقتصاد

۶۵بازار

در خدمت فعالیت ۳۲۰۰دستفروشی مترو

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه با اشاره به فعالیت بیش از ۳ هزار ۲۰۰دستفروش در خطوط مترو گفت: به دنبال ایجاد انضباط شهری در خطوط مترو هستیم. مسعود باشری، مدیر عامل شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه با اشاره به فعالیت بیش از ۳ هزار و ۲۰۰دستفروش در خطوط مترو گفت: در دوره جدید مدیریت بهره‌برداری مترو به دنبال ایجاد انضباط شهری در خطوط مترو و سامان بخشیدن به حضور دستفروشان هستیم. وی با اشاره به برخی آسیب‌های دستفروشی در خطوط مترو افزود: همراهی روزه‌رندان با مأموران مترو در اجرای این طرح و کاهش حضور دستفروشان که بعضاً به صورت تیمی همراه با بزه‌های اجتماعی فعالیت دارند، یک ضرورت است.

در همین رابطه، مجتبی اقوامی پناه، مدیرعامل شرکت مساماندی صنایع و مشاغل شهر تهران نیز با اشاره به اقدامات این شرکت برای ساماندی دستفروشان مترو، از شناسایی و معرفی ۶۵ بازار جهت فعالیت دستفروشان در مناطق بیست و دوگانه خبر داد. وی اظهار کرد: آمادگی داریم پس از اطلاع‌رسانی و اعمال محدودیت‌های حضور دستفروشان در مترو، علاقه‌مندان را ادامه دستفروشی به بازارهای تحت مدیریت این شرکت هدایت‌شده تا معیشت و موضوعات در آمدی دستفروشان دچار مشکل نشود. به گفته مدیر عامل شرکت مساماندی صنایع و مشاغل شهرداری تهران، هزینه‌های حضور دستفروشان مترو در بازارهای روز مناطق بر اساس صوبه شورای شهر و حداقلی خواهد بود. اقوامی‌پناه خاطر نشان کرد: در گام اول طرح ساماندی دستفروشان مترو، ۴۰۰ نفر از میهمانان اتباع از پروسه دستفروشی مترو حذف شدند و دیگر اجازه دستفروشی اتباع داده نخواهد شد.

خبرگوتله

■ استاندار تهران گفت: هیچ برنامه‌ای برای طرد اتباع دارای مجوز اقامت وجود ندارد. با این حال، ممکن است بخشی از مهاجرانی که دارای بره‌گاهی موقتی بودند، با پایان اعتبار این بره‌ها، مشمول مقررات اتباع غیرمجاز شوند.
■ مدیرعامل تاکسیرانی تهران از رونمایی سامانه تاکسی اینترنتی جدید طی شنبه هفته آینده خبر داد و گفت: نرخ خدمات این سامانه کمتر از نمونه‌های مشابه خواهد بود. در همین رابطه، رئیس شورای شهر تهران نیز گفت: ۸۰ هزار تاکسی تهران در قالب پلتفرم‌های تاکسیرنی فعالیت خواهند کرد تا خدمات‌رسانی ساماندی شود. تاکسی‌های تلفنی شهرهای نیز پس از اختلالات اخیر دوباره فعال شده‌اند.
■ رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی گفت: قانون ۳۰ساعت‌شدن معلمان مدارس غیر دولتی با بیمه کامل مورد تشویب قرار گرفت تا-از به کارگیری نیروهای فاقد تخصص جلوگیری شود.
■ معاون امور توانبخشی سازمان بهزیستی کشور از افزایش سرانه پرداختی لوازم بهداشتی برای افراد نیازمندی‌بخای به یک میلیون و ۵۰۰هزار تومان خبر داد و گفت: این مبلغ از مردامه‌پرداخت خواهد شد.

که بااحداث حدود ۶۰سد در مسیر رودخانه‌های منتهی به دریاچه، تغذیه آن را مختل کردند. این سدها در درازمدت روان آب‌ها را مسدود کردند و در کنار تبخیر و کاهش نزولات جوی، ماجرا را تشدید کردند.»

او تأثیر مخرب تغییر الگوی کشت در منطقه را دلیل مهمی برای این فاجعه پیش‌امده می‌داند: «وقتی کشت انگور با سبب جایگزین شد؛ (سببی که نیاز آبی دائمی دارد)، مصرف منابع آبی سطحی و زیرسطحی در حوضه آبریز به‌طور چشمگیری افزایش یافت. در حالی که انگور شاید حتی به یک‌بار آبیاری در سال نیاز نداشته باشد.» بیت‌اللهی از عامل مؤثر دیگری در کاهش آب دریاچه ارومیه نیز برده برمی‌دارد: «حفری‌رویو به‌جاه‌وضعیت‌را فاجعه‌بارتر کرد. در محدوده آبریز بیش از ۱۱۰ هزار چاه داریم، که فقط در فاصله ۵۰ کیلومتری ساحل پیشین دریاچه फैلاند. این چاه‌ها عملاً منابع آب زیرزمینی را پیش از رسیدن به دریاچه تخلیه می‌کنند.»

او همچنین به کاهش میانگین نزولات جوی در زمانی طولانی اشاره می‌کند: «اگر روند کاهش ۲۰ درصدی بارش‌های طی سال‌های گذشته را هم در نظر بگیریم، همه چیز دست به دست هم داده تا دریاچه هر سال خشک‌تر شود و حالا وضعیت به جایی رسیده که می‌شود گفت ارومیه عملاً خشک شده‌است.»

■ اقدامات جزیره‌ای و بی‌حاصل

علاوه بر عوامل طبیعی و سازدای، دکتر بیت‌اللهی یکی از مهم‌ترین ضعف‌ها در این زمینه را در ساختار مدیریتی می‌بیند: «ناکامی‌ما بیشتر از جنس ناهماهنگی بین دستگاهی بوده‌است. مدیریت یکپارچه نداشته‌یم، ستاد احیای دریاچه نفوذ کافی نداشت و هر دستگاه فقط نگران عواقب اقدام خودش بود. این جزیره‌ای بودن باعث شد که حتی گاهی، انجام فعالیت‌های مثبت هم به نتیجه مطلوب نرسند.» او با تأسف از توقف روند احیای دریاچه پس از سال ۱۴۰۰ می‌گوید: «در اوایل تأسیس ستاد احیا، امیدهایی شکل گرفت. بودجه آمد، طرح‌ها شروع شد و حتی روند کاهش سطح آب کند شد، اما پس از چهارو ۴۰۰ عملیات بالاتکلیف ماند، سدها اجازه عبور آب ندادند و با همه هزینه‌ها، عملاً وضعیت بدتر شد.»

■ آیا هنوز فرصتی هست؟

در عین حال، بیت‌اللهی هنوز امید به احیای دریاچه را زنده می‌داند: «احیای دریاچه ارومیه ممکن است، اما نیازمند همکاری همه‌جانبه دستگاه‌های دولتی، تغییر رویکرد و اقعان مردم است. خشک‌شدن دریاچه یک بحران منطقه‌ای نیست، بلکه تهدید جدی برای سلامت انسان‌ها، کشاورزی و اکوسیستم است که بیش از ۱۵ میلیون نفر را تحت تأثیر قرار می‌دهد.»

او در پایان با لحنی هشدارآمیز اما امیدوارانه می‌گوید: «هرچند فعالیت‌های مثبت طی سال‌های گذشته نتیجه صد‌درصدی نداشت، اما تأثیرات کوچک‌شان نمایان بود. به نظر من، هنوز دیر نشده و اگر عزم جدی وجود داشته باشد، احیای دریاچه ممکن است. فقط باید تصمیم‌ها واقعاً در خدمت نجات دریاچه باشند، نه محافظه‌کاری یا فرار از مسئولیت.»

ناهماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی است. برخی معتقدند حتی اگر آب دریای سیاه نیز به منطقه منتقل شود، بدون اصلاح سیاست‌های مصرفی و کشاورزی، احیای دریاچه ممکن نخواهد بود!

در کنار این انتقادات، پیشنهاداتی نیز مطرح شده: از جمله انتقال آب از وان یا تانتر آنرزی، استفاده از پساب تصفیه‌شده و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مانند لیزر برای بارورسازی ابر‌ها، اما همچنان در نبود یک نقشه راه عملیاتی و اجماع ملی، دریاچه ارومیه در مسیر نابودی کامل قرار دارد.

■ وقتی سیب، جای انگور را گرفت

وضعیت بحرانی امروز دریاچه ارومیه را باید با نگاهی بلندمدت در چرخه‌های مدیریت منابع آبی و سیاست‌گذاری‌های انجام شده، جست‌وجو کرد؛ موضوعی که دکتر علی بیت‌اللهی، دبیر کار گروه ملی مخاطرات کشور در گفت‌وگو با «جوان»، به آن اشاره می‌کند و زنجیرهای از تصمیمات و ناهماهنگی‌های نهادی، طی سالیان مختلف را، مسئول اصلی این مسئله زبست‌محیطی می‌داند: «این مسئله، مربوط به امسال یا سال‌دها گذشته نیست، ما با پیامدهای یک بزنامه‌ریزی درازمدت و مدیریت ناصحیح منابع آب مواجهیم

قانونی وجود نداشته‌است.

این نماینده مجلس تصریح می‌کند: «با اجرای این بند، می‌توانستیم بخش بزرگی از نیازهای اورژانس کشور و هلال احمر را تأمین کنیم، اما عدم انجام این تکلیف، منجر به فرسودگی ناوگان آمبولانس‌ها و کمبودشدید در مناطق محروم و بحران‌زده شده‌است.»

■ سرکشی دنباله‌دار

این نخستین‌باری نیست که خودروسازان بعهده‌ی می‌کنند. بدهدهی‌هایی که در ثبت‌نام و تحویل خودرو دارند و از آن مهم‌تر انحصارگرایی‌هایی که موجب‌شده تا کیفیت این خودروها روز به روز پایین‌تر بیاید و یکی از مقصران اصلی تصادفات جاده‌ای و مرگ و معلولیت چند ده هزار نفر از مردم کشورمان بر دوش آنهاست. اما موضوعی که بارها پلیس به آن اذعان داشته‌است، اما هیچ‌کدام از اینها خودروسازان را به انجام تعهدات اخلاقی و حرفه‌ای شان وادار نکرده‌است. همچنان‌که

۵۰ درصد برای جمعیت هلال احمر و ۵۰ درصد برای سازمان سازمان فوریتهای پزشکی اورژانس کشور اختصاص دهند.

■ ورود کمیسیون بهداشت به ماجرای یک درصد پول خودروهای امدادی

بر این اساس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی با حضور رئیس سازمان امور مالیاتی کشور، مدیر عامل ایران خودرو، نمایندگان سایپا خودرو، رئیس سازمان اورژانس و دیوان محاسبات موضوع اجرای بند «ج» ماده ۶۹ قانون برنامه هفتم توسعه در مورد تخصیص یک درصد از قیمت فروش خودروها و موتورسیکلت‌ها برای تأمین آمبولانس مورد بررسی قرار داد. به گفته اسحاقی در این نشست مشخص شد هیچ‌گونه راده یا پیگیری مؤثری از سوی دولت، وزارت صمت، وزارت بهداشت یا خودروسازان برای اجرای این بند